

УВОД

Назив студијског програма	Основне академске студије - Архитектура
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм	Универзитет у Београду - Архитектонски факултет
Образовно-научно/образовно-уметничко поље	Поље техничко-технолошких наука
Научна, стручна или уметничка област	Архитектура
Врста студија	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима	180 ЕСПБ
Назив дипломе	Инжењер архитектуре, инж.арх.
Дужина студија	3 године
Година у којој је започела реализација студијског програма	2005.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов)	
Број студената који студира по овом студијском програму	806
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм	укупан број студената 720 на прву годину студија 240
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког)	Одлука Наставно и научно-уметничког већа Факултета о прихватању студијског програма Основних академских студија – Архитектура - бр. 01-415/2-2.1 од 18.03.2020. Одлука Сената Универзитет у Београду о доношењу студијског програма Основне академских студија – Архитектура – бр. 61201-1305/3-20 од 08.04.2020.
Језик на коме се изводи студијски програм	Српски језик
Година када је програм акредитован	2021.
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму	www.arh.bg.ac.rs

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Студијски програм Основних академских студија - Архитектура представља базу за више степене образовања архитеката широког спектра професионалног усмерења, научне и уметничке специјализације. Настава првог степена образовања архитеката обухвата садржаје **из поља техничко-технолошких наука, друштвено хуманистичких наука и поља уметности**, чиме се обезбеђује фундаментална основа за даље професионално, научно и уметничко усавршавање полазника. По завршетку наставе студент стиче диплому Инжењер архитектуре.

Укупно трајање студија је три године - 180 ЕСПБ. Настава у оквиру студијског програма организована је **семестрално**, у 6 семестара. Сваки семестар носи 30 ЕСПБ и одвија се у **15 радних недеља активне наставе**.

Студијски програм је структуриран на **студијска подручја - предмете** позициониране у процесу наставе према садржају, исходима које похађање предмета обезбеђује и типу наставе. Принципи поделе студијског програма на студијска подручја су : - јасноћа и препознатљивост научно-уметничко-стручне области за које се предмет везује, - предмети из истих / сродних ужих наставних области се надовезују из године у годину, - настава једног семестра обухвата предмете из више области и различитог типа наставе који се одвијају синхронизовано и тематски повезано.

Студије су засноване по методу „студио дривен“, који подразумева да се тежиште наставе одвија у оквиру студија, на начин да студенти кроз рад на конкретном пројекту стичу потребна знања, вештине и компетенције у области архитектуре, урбанизма и архитектонских технологија. Теоретска настава сегментирана је на академско-општеобразовне основе и на теоријско-методолошке и научне / уметничко-стручне основе из области архитектуре, урбанизма и архитектонских технологија, као основ и подршка апликативној настави у студију.

Настава се реализује кроз различите форме: предавања, вежбе, друге облике наставе - пројектовање у студију, истраживања, семинаре, образовно-научни, односно образовно-уметнички рад, консултације и стручну праксу. Провера знања врши се у току семестра путем колоквијума и тестова и по завршетку активне наставе путем израде и одбране пројектних или елабората вежби, семинарских радова и писмених / усмених испита.

Студијски програм Основних академских студија – Архитектура, оспособљава студенате за разумевање и препознавање научних, стручних и уметничких постигнућа у области архитектуре, урбанизма, архитектонских технологија.

Исходи процеса учења одговарају првом степену академског образовања архитеката, а стечене компетенције укључују и способност идентификације индивидуалних потреба за учењем и разумевања личне одговорности потребне за даље академско образовање и професионално усавршавање. Завршетак основних академских студија архитектуре, у складу са међународним стандардима за образовање архитеката, легислативом европске уније као и домаћом, не квалификује завршеног студента за позив архитекте, али подразумева стицање одређених компетенција, професионалних знања и вештина које дају могућности конкурисања на тржишту рада.

Стечена диплома на основним академским студијама архитектуре омогућава завршеним студентима наставак образовање на мастер академским студијама из области архитектуре, урбанизма или других сродних области, на Универзитету у Београду – Архитектонском факултету, као и другим универзитетима и факултетима у земљи и иностранству.

Прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Примарна сврха студијског програма Основних академских студија - Архитектуре је стицање образовне основе и припрема студената за даље стручно-научно-уметничко усавршавање на различитим вишим нивоима студија из области архитектуре, урбанизма или сродних области.

Основни разлог овакве концепције студијског програма Основних академских студија - Архитектуре утемељена је са једне стране у традицији и еволуцији система академског образовања архитеката која се више од 150 година развија на Универзитету у Београду, и са друге стране у веома широкој палети могућности професионалног ангажовања архитеката. Све већа сложеност професије и бројна занимања које архитекте могу обављати захтева вишегодишње образовање архитеката са усмерењима и специјализованим образовањем у одређеним областима. «Архитекта» је регулисана професија и очекује се да већина студената настави образовање на мастер академском нивоу, до 5 година образовања.

У том смислу, Основне академске студије - Архитектура имају за циљ да студентима пруже основна теоријска и практична знања из области архитектуре, урбанизма, архитектонских технологија. Сврха стицања компетенција за разумевања ширине и сложености ових научних-уметничких-стручних области је да се студенти припреме за даље усавршавање и да им се пружи подршка у идентификацији личних професионалних афинитета и препознавању уже стручног и специјалистичког професионалног усмеравања.

Истовремено, Основне академске студије - Архитектура имају сврху да студентима обезбеде стицање одређених професионалних знања и вештина које дају могућности конкурисања на тржишту рада и запошљавање у области архитектуре и урбанизма, као и другим сродним областима, у складу са стеченим компетенцијама. То у условима променљивог тржишта рада омогућава завршеним студентима избор одређених занимања већ после три године студија и могућност да после професионално ангажовања наставе своје даље образовање у областима у којима имају већу могућност запослења или су већ стекли одређено професионално искуство.

Прилози за стандард 2:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Концепција студијског програма основних академских студија архитектуре заснована је на сету **општих циљева**:

- Опште, основно образовање и професионална квалификација, као заједничка полазна основа за стицање усмерених професионалних квалификација на мастер нивоу студија из области архитектуре, урбанизма или других сродних области у земљи и иностранству.
- Стицање професионалних знања и вештина које обезбеђују могућност конкурисања на тржишту рада и запошљавање у областима архитектуре и урбанизма, као и другим сродним областима, у складу са стеченим компетенцијама.

Посебни циљеви узети у обзир приликом структурирања студијског програма су:

- Структура студијског програма треба да буде таква да јасно одсликава суштину педагошког приступа и омогућава препознатљивост ужих стручних, научних и уметничких области које професија архитеката обухвата.
- Структура студијског програма треба да подстакне унапређење дисциплинарног миљеа имплементацијом савремених културних и професионалних концепата.

- Обезбеђење основног образовања архитеката у складу са принципима европског простора високог образовања упоште, а посебно европским стандардима образовања за професију архитеката.
- Обезбеђење међународне препознатљивост кроз развој специфичности студијског програма
- Унапређење наставних области и развој облика наставе на факултету.
- Омогућити примену савремених концепата и метода едукације
- Оптимизација оптерећења студената и постојећег наставног кадра

Оперативни циљеви основних академских студија архитектуре су:

- Оспособљавање студената за разумевање и препознавање научних, стручних и уметничких достигнућа и делатности у области архитектуре, урбанизма, архитектонског инжењерства и технологија.
- Стицање знања о основним теоријским поставкама и методама архитектонског и урбанистичког пројектовања и извођења архитектонских објеката.
- Стицање одређених професионалних знања и вештина ради могућности конкурисања на тржишту рада.
- Стицање права на наставак образовања на мастер академским студијама из области архитектуре, урбанизма или других сродних области у земљи и иностранству.

Прилози за стандард 3:

Прилог 1.1 - Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције)

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Савладавањем студијског програма Основних академских студија - Архитектуре студент стиче следеће **способности**:

Разумевање:

- односа између људи и грађевина и грађевина и њиховог окружења и потреба да се грађевине и простор прилагоде међусобно, као и да се прилагоде људским потребама и мерама;
- професије архитекте и одговорности према друштвеним, културолошким и еколошки вредностима и архитектонском наслеђу
- структуре, конструкције и инжењерских проблема везаних за пројектовање и грађење архитектонских објеката;
- основних метода и техника истраживања
- основних теоријских концепата у креирању пројектних решења кроз рефлексивни и критички приступ

Одговарајућа знања о:

- историји и теоријама архитектуре, сродним уметностима, технологијама и хуманистичким наукама;
- ликовним уметностима и њиховом утицају на квалитет архитектонског пројектовања;
- основама урбаног дизајна, урбанистичком пројектовању и планирању и вештинама укљученим у процес планирања;
- функцији архитектонских објеката, физичким карактеристикама елемената зграде, материјалима и примени система и технологија у циљу обезбеђења услова унутрашњег комфора и заштите од

климатскох утицаја;

- делатностима, прописима и процедурама које се тичу процеса планирања, пројектовања и реализације архитектонских објеката.
- основним стратегијама очувања и одрживог развоја животне средине

Вештине и способности:

- израде архитектонских пројеката мањег нивоа сложености и мање захтевних типологија у складу са потребама корисника, контекстуалним и финансијским ограничењима, а који испуњавају естетске и техничке захтеве, користећи различите технике и медије изражавања.

Стечене компетенције одговарају првом степену академског образовања архитеката, укључују и способност идентификације индивидуалних потреба за учењем и разумевања личне одговорности и потребе за даљим академским образовањем и професионалним усавршавањем.

Прилози за стандард 4:

Прилог 4.1. - Додатак дипломи

Стандард 5. Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Студијски програм структуриран је у више различитих целина - у зависности од типа и садржаја предмета који се у њима групишу. У структури студијског програма заступљене су следеће групе предмета:

- 1. академско – опште образовни предмети (16,11%)** - обухватају наставу из поља техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука и поља уметности. Настава је тежишно теоријска, обавља се кроз предавања, а провера знања у току семестра реализују се кроз тестове и колоквијуме и коначно, кроз полагање испита или израду семинарских радова. На појединим предметима из области у пољу уметности настава се одвија кроз предавања и вежбе, а провере знања се током наставе реализују кроз презентације и коначно кроз формирање финалног елабората.
- 2. теоријско-методолошки предмети (18,33%)** - обухватају наставу из поља техничко-технолошких наука и поља уметности. Настава је тежишно теоријска и обавља се кроз предавања и кратке вежбе. Провера знања се врши у току семестра кроз тестове, вежбе и колоквијуме и коначно кроз полагање испита или израду семинарских радова
- 3. научно/уметничко-стручни предмети (33,89%)** – обухватају наставу из поља техничко-технолошких наука и поља уметности. Настава се обавља кроз предавања и вежбе. Провера знања се врши у току семестра кроз тестове, колоквијуме и коначно кроз полагање испита, израду елабората или семинарских радова.
- 4. стручно-апликативни предмети (30,0%)** – обухватају наставу из поља техничко-технолошких наука и поља уметности, из области архитектонског пројектовања, урбанистичког пројектовања и архитектонских технологија. Настава у овим студијским подручјима је претежно апликативног карактера (рад у студију) и подразумева индивидуални и групни рад студената на конкретном пројекту који се обавља кроз друге облике наставе и тематска научно/уметничко-стручна предавања у оквиру студија. Провера знања се врши у току семестра кроз радионице и презентације рада на пројекту (колоквијуме), и коначно кроз израду завршног елабората, јавну одбрану и изложбу завршних елабората (пројеката).

Изборни предмети (20,56%) – спадају у групу **стручно-апликативних и научно/уметничко- стручних** из поља техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука и уметности. Настава на изборним

предметима се обавља кроз предавања, кратке вежбе и друге облике наставе (посебно за предмете апликативног карактера). Провера знања се врши у току семестра кроз тестове, вежбе, колоквијуме и коначно кроз полагање испита и израду семинарских радова, односно кроз радионице и презентације рада на пројекту (колоквијуме), и коначно кроз израду завршног елабората, јавну одбрану и изложбу завршних елабората (пројеката).

Стручна пракса (укупно 3 ЕСПБ, односно 90 радних сати) обухвата програм стручне праксе који студент реализује у организацији факултета у пројектном бироу, јавној институцији или на градилишту. Провера стеченог знања се врши кроз израду и одбрану елабората.

Завршни сегмент студијског програма Основних академских студија – Архитектура састоји се из рада у студију и Завршног рада, укупно 14 ЕСПБ, од чега је **Завршни рад** 4 ЕСПБ.

Укупан број сати активне наставе на студијском програму је 2505 - просечно 835 сати на годишњем нивоу, од чега су 51% предавања, а остало вежбе и други облици активне наставе.

Табеле и Прилози за стандард 5:

Табела 5.1. Распоред предмета по семестрима и годинама студија.

Табела 5.1 а. Распоред предмета по семестрима и годинама студија за основне академске студије (ОАС).

Табела 5.2. Спецификација предмета.

Табела 5.2.а. Књига предмета - студијски програм (назив програма)

Табела 5.3. Изборна настава на студијском програму.

Табела 5.4. Листа предмета на студијском програму првог нивоа, по типу предмета: (Академско-општеобразовни, Теоријско-методолошки, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни и Стручни, односно уметничко-стручни предмети)

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма

Прилог 5.1. Књига предмета (у документацији и на сајту институције).

Прилог 5.2. Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе.

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину студија, исхода студијског програма и стицања компетенција, као и начина студирања, услова за стицање дипломе, упоредивости програма. Студијски програм Основних академских студија – Архитектура, у потпуности је усклађен са међународним оквиром образовања архитеката *UNESCO/UIA Charter for Architectural Education*, и посебно, у смислу компетенција које обезбеђује завршеним студентима, са европским стандардима образовања архитеката дефинисаних Директивама 2005/36/EЗ и 2013/55/EУ о признавању стручних квалификација.

Студијски програм Основних академских студија - Архитектуре нуди студентима најновија научна, уметничка односно, стручна сазнања из области архитектуре, урбанизма и архитектонских технологија. Студијски програм је целовит и свеобухватан и обухвата основна теоријске, теоријско-методолошке и научна/уметничко – стручне програме из наведених основних дисциплинарних области.

Студијски програм је формално и структурно усклађен са утврђеним предметно специфичним стандардима за акредитацију.

Програм основних академских студија усаглашен је са другим програмима високошколске установе, мастер академских студија, специјалистичких академских студија и докторских студија у области архитектуре и интердисциплинарних студија, које представљају други, односно трећи степен образовања архитеката.

Студијски програм је усклађен са три акредитована програма иностраних високошколских установа:

- ЕТХ Цирих, Основне академске студије архитектуре
ETH Zurich, Bachelor Architecture program
<https://ethz.ch/en/studies/prospective-bachelors-degree-students/bachelors-degree-programmes.html>
- Технички Универзитет у Делфту - Архитектонски факултет, Основне академске студије архитектуре, урбанизама и архитектонских технологија
Delft University of Technology - Faculty of Architecture and the Built Environment
Bachelor of Architecture, Urbanism and Building Sciences
<https://www.tudelft.nl/en/education/programmes/bachelors/bk/bachelor-of-architecture-urbanism-and-building-sciences/>
- Универзитет у Ахену - Архитектонски факултет, Основне академске студије архитектуре
RWTH-Aachen University - Faculty of Architecture, B.Sc. Architecture program
<https://arch.rwth-aachen.de/cms/~gfa/Architektur/lidx/1/>

Такође, студијски програм Основних академских студија Архитектура – ОАСА, акредитован је од 2015. године RIBA (Royal Institute of British Architects) еквиваленцијом RIBA степен 1 (RIBA Part1), што је међународно признат репер за изврност у архитектури, свакако и усглашеност са међународно признатим стандардима образовања у области.

Прилози за стандард 6:

Прилог 6.1, 6.2, 6.3. Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен.

Прилог 6.4. Pdf документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен

Прилог 6.4.1. ETH Zurich, Bachelor Architecture program

Прилог 6.4.2. Delft University of Technology - Faculty of Architecture and the Built Environment
Bachelor of Architecture, Urbanism and Building Sciences

Прилог 6.4.3. RWTH-Aachen University - Faculty of Architecture, B.Sc. Architecture program

Стандард 7. Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Универзитет у Београду - Архитектонски факултет уписује у прву годину Основних академских студија - Архитектура 240 студената.

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању, а сви пријављени кандидати полажу пријемни испит за проверу сколности и способности.

Ранг кандидата одређен је бодовањем резултата пријемног испита и успеха из средње школе. Укупан максималан број бодова је 100. Максималан број бодова који се може стећи на пријемном испиту је 60, а на основу успеха у школи 40.

Пријемни испит има класификациони карактер и полаже се у форми теста који је састављен из задатака груписаних у три дела:

1. **Општа култура**, усмерена на дисциплину архитектуре са посебним тежиштем ка разумевању и логичком закључивању.
2. **Логичко закључивање**, усмерено ка разумевању просторних односа релевантних за студије архитектуре.
3. **Просторно опажање и способност ликовног представљања**, усмерен ка решавању логичких проблема и замисли путем скице (цртежа).

Врста знања, склоности и способности које се проверавају при упису одговарају природи студијског

програма и начин те провере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурс. У свему осталом примењују се одредбе Заједничког конкурса Универзитета у Београду, одредбе дефинисане Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, Правилником о пријемном испиту Факултета, као и другим општим актима Универзитета и Факултета и одлукама које се објављују на интернет страници Факултета.

Табеле и Прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године.

Табела 7.2. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години.

Прилог 7.1. Конкурс за упис студената;

Прилог 7.2. Решење о именовању комисије за пријем студената.

Прилог 7.3. Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ) - (прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији). Институција је дужна да при упису на мастер студије води рачуна о претходно стеченим компетенцијама кандидата.

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Студент савлађује студијски програм Основних академских студија - Архитектура полагањем испита за сваки појединачни предмет чиме стиче одређени број ЕСПБ бодова, у складу са студијским програмом. Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова на сваком од предмета и радно оптерећење студента у савлађивању одређеног предмета међусобно су усклађени и дефинисани јединственом методологијом за све предмете студијског програма.

Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30 а максимални 70. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100.

Предиспитне обавезе студената реализују се на различите начине, у зависности од типа и сардјаја предмета, на начин дефинисан студијским програмом, кроз: тестове, колоквијуме, вредновање вежби, презентација, радионица и сл. Присуство проверама знања у току семестра је обавезно, а за студенте који из оправданих разлога нису присуствовали организује се додатни термин провере знања у првом испитном року. Начин полагања испита и стицања поена на испиту прилагођен је студијском подручју у оквиру кога се предмет организује, што подразумева: писмени испит, усмени испит, семинарски рад, семестрални пројектни елаборат или елаборат вежби са усменом одбраном или други начин одговарајући садржају предмета и типу предметне наставе.

Коначна оцена на предмету заснована је на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, према квалитету стечених знања и вештина, а у складу са начином стицања поена дефинисаним студијским програмом.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан - изузетан) а утврђује у складу са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Гласник Универзитета у Београду, бр. 136, 168 и 180)*, се према следећој скали:

од 0 до 50 поена – оцена 5	(није положио)
од 51 до 60 поена – оцена 6	(довољан)
од 61 до 70 поена – оцена 7	(добар)
од 71 до 80 поена – оцена 8	(врло добар)

од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан)
од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан)

Сваки предмет из студијског програма има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитне обавезе и полагањем испита.

Табеле и Прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту.

Табела 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму.

Прилог 8.2. Књига предмета - (у документацији и на сајту институције).

Стандард 9. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Спровођење наставе на Основним академским студијама – Архитектура, због својих специфичности врши се према стандардима утврђеним на нивоу факултета, а који су усклађени са прописаним стандардима за акредитацију студијских програма на првом нивоу студија у пољу техничко-технолошких наука.

Број наставника и сарадника одговара потребама студијског програма и зависи од врсте наставних предмета.

Укупан број наставника који учествује на студијском програму је 77, од чега је преко 98,34% у сталном радном односу са пуним радним временом. Наставници у оквиру Основних академских студија – Архитектура остварују просечно, кроз предавања, вежбе, друге облике наставе, консултације и теренски рад остварују просечно 1,87 часова недељно. Научне, уметничке и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној, односно образовно-уметничкој области и нивоу њихових задужења. Сви наставници имају по најмање пет референци из уже научне, уметничке односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму, који су доступни јавности на сајту факултета.

Укупан број сарадника у звању асистенента и асистента са докторатом у радном односу са пуним радним временом који учествује на студијском програму је 46. Осим наведених, у настави учествују и 6 истраживача сарадника / истраживача приправника учествује у складу са Стандардима прописаним критеријумима, као и осам сарадника ван радног односа - демонстратора (студената докторских, односно студената мастер академских студија) уговорно ангажованих за помоћу у настави на студијском програму, такође у складу са Стандардима прописаним критеријумима. На студијском програму Основних академских студија - Архитектура сарадници остварују укупно просечно оптерећење од 4,20 часова недељно.

Наставно особље факултета подељено је у три организационе јединице – Департман за архитектуру, Департман за урбанизам и Департман за архитектонске технологије. Рад департмана уређен је Стаутом АФ и пре свега се односи на организовање послова на развоју студијских програма и реализацији наставе из одређених ужих области.

Компетентност наставника вреднује у складу са Стандардима и условима дефинисаним од стране Националног савета и Универзитета у Београду - Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник УБ”, бр. 192/16, 195/16, 197/17, 199/17 и 203/18). Избор наставника врши се у складу са општим актима Универзитета и Факултета и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника на Универзитету у Београду (“Гласник УБ”, бр. 200/17).

Табеле и Прилози за стандард 9:

Табела 9.0. Укупни подаци о наставном особљу у установи (листа се формира приликом уноса података у електронски формулар, установа је обавезна да у ову табелу унесе све податке који се траже).

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.1.а. Књига наставника - студијски програм Основне академске студије архитектура

Табела 9.2. Листа ангажованих наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.3. Листа наставника ангажованих са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.4. Листа осталих ангажованих наставника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.5. Листа сарадника ангажованих са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.6. Листа сарадника ангажованих са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.7. Листа осталих ангажованих сарадника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.8. Збирни преглед броја свих наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.1. Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев.

Прилог 9.2. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.3. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.4. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве, наставника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.5. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.6. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.7. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве сарадника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.8. Правилник о избору наставног особља на Установи.

Прилог 9.7. Уговори о ангажовању наставника из иностранства на студијском програму;

Прилог 9.8. Одлука Сената и Савета о избору гостујућег професора.

Прилог 9.9. Доказ о боравку за стране држављане издат од надлежног органа.

Напомена: Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то: **Стандард 6.** Наставно особље (Табела 6.1 – 6.7 и Прилог 6.3 – 6.8).

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

За извођење наставе на студијског програма обезбеђен је одговарајући простор - 4,25 м2 бруто простора по студенту по сменама, узевши у обзир све студијске програме који се реализују на архитектонском факултету. Сви простори Факултета приступачани су за све кориснике равноправно, укључујући и коринске са отежаним кретањем, у складу са *Правилником о техничким стандардима приступачности односно принципом универзалног дизајн*.

АФ поседује адекватне просторне и техничке услове као и сву потребну техничку опрему и информациону технологију за савремено и квалитетно извођење наставе. Настава се реализује у Амфитеатру, слушаоницама, учионицама, рачунарској лабораторији, медијатеци, читаоници, макетарници, а у складу са специфичностима наставе активирају се и наставнички кабинете као простор у коме се реализује део настава.

За сваког студента на студијском програму обезбеђено је место у амфитеатру, учионици и рачунарској лабораторији, по сменама. Амфитеатар и слушаонице опремљене су клупама и подлогама за писање, таблом, осветљене су и адекватно озвучене, а садрже и потребну технолошку опрему - рачунар, видео бим и пројекционим платно. Све учионице опремљене су таблама, потребним бројем цртаћих столова и столица и паноима за излагалагање студентских радова, а садрже и адекватну технолошку опрему - видеобим (уз употребу лаптоп рачунара), пројекционо платно као и другу мобилну технолошку опрему

неопходну за извођење наставе.

Архитектонски факултет у свом саставу има Информационо-документациони центар (ИнДоЦ) у чијем саставу су Библиотека, Библиотека старих књига и Медијатека и Архитектонски рачунарски центар (АРЦ) у чијем саставу је и Рачунарска лабораторија у оквиру које је студентима на располагању 40 рачунара. За извођење наставе укупно је на располагању је 100 рачунара, 15 штампача и 5 скенера. АРЦ је опремљени одговарајућом мобилном опремом за потребе наставе - 28 видео бимова, 30 лап-топ рачунара, 1 дигитална камера, 10 фотоапарата и друга пратећа рачунарска опрема за извођење апликативне наставе у учионицама и на терену. У простору факултета обезбеђено је и 3 слободно и континуирано доступна штампача/копир апарата, које студенти самостално користе.

Сви простори факултета покривени су бежичним интернетом адекватног капацитета за број корисника. У употреби је Office 365 платформа са свим у оквиру ње доступним сервисима, као и MOODLE платформа. Студентима су на располагању и едукативне лиценце за основне софтвере неопходне у процесу едукације у области.

Архитектонски факултет има библиотеку која располаже са 13664 библиотечких јединица у типологијама: уџбеника, монографија, стручне литературе, скрипти, часописа, докторских дисертација, магистарских теза и других материјала у функцији наставе и истраживачког рада на Факултету. Обезбеђена је адекватна покривеност предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима, расположивим на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса на студијском програму. Библиотека поседује каталоге: ауторски, стручни, предметни, а веч петанаест година је у електронском каталог у систему COBISS и у саставу Виртуелне библиотеке Србије (ВБС), па је претраживање омогућено преко интернета у COBISS/OPAC, као и KoBSON бази. У саставу Библиотеке је читаоница капацитета 100 места, као и Медијатека намењена извођењу наставе опремљена рачунаром, видео бимом, DVD плејером и озвучењем.

Табеле и Прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму:

Табела 10.2. Листа опреме за извођење студијског програма.

Табела 10.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм.

Табела 10.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму.

Табела 10.5. Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..), које се налазе у библиотеци или их има у продаји.

Прилог 10.1. Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу.

Прилог 10.2. Извод из књиге инвентара.

Прилог 10.3. Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. (ови прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији).

Стандард 11. Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Статутом Архитектонског факултета постављен је организациони систем руковођења, управљања и појединачних надлежности свих субјеката контроле и унапређење квалитета, који обезбеђује редовно и систематично праћење реализације студијског програма и предузимање мера за унапређење квалитета у погледу курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања студената, уџбеника и литературе.

Контрола квалитета студијског програма спроводи се систематски, на више нивоа.

Позиције и надлежности субјеката у систему обезбеђења квалитета студијског програма дефинисане су *Правилником о обезбеђењу и унапређењу квалитета АФ*. У оквиру својих обавеза и надлежности, сви утврђени субјекти за обезбеђење квалитета учествују у овом систему, а посебну улогу у праћењу и

развоју квалитета имају: Комисији за обезбеђење и унапређење квалитета, Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, Комисија за студентска питања, као и студентска тела факултета, примарно Студентски парламент.

Контрола квалитета студијског програма Основних академских студија - Архитектура се обавља у унапред одређеним временским интервалима који за самовредновање износи највише три године. Актуелни акредитациони циклус овог студијског програма укључује два реализована процеса самовредновања Архитектонског факултета - за периоде 2015-2018. и 2016-2019. година.

Праћење и унапређење квалитета студијског програма врши се континуирано кроз рад већа департмана и Руководиоца студијских програма који организују наставу на студијском програму, анализирају резултате евалуационих процедура и предлажу активности у циљу унапређења квалитета, као и кроз рад свих надлежних тела и субјеката који координирају реализацију наставе и извођења испита.

Провера квалитета студијског програма врши се кроз редовну проверу наставног рада запослених на крају сваког семестра, кроз студентску анкету. Студентске евалуације наставе су основ праћења квалитета реализације студијских програма. Резултати студентских евалуација анализирају се на нивоу департманима, по областима наставе, као и у оквиру свих тела и субјеката квалитета у складу са надлежностима. Руководиоци студијских програма надлежни су и за праћење усклађености студентских обавеза са ЕСПБ вредностима предмета и континуално праћење провере знања и оцењивања студената Студијски програми Основних академских студија Архитектура - ОАСА акредитовани су 2015. године RIBA (Royal Institute of British Architects) еквиваленцијом RIBA степен 1 (RIBA Part1) што је међународно признат репер за изврсноћ у архитектури, а у систему контроле квалитета студијског програма представља периодичну екстерну контролу у петогодишњим циклусима.

Још једну димензију контроле квалитета представља право студената да бирају наставнике – руководиоце студија на појединим предметима. Овај процес стимулише наставнике да континуирано унапређују своје програме и задатке, као и квалитет реализације наставе.

Факултет и Студентски парламент обезбеђују студентима континуирано учешће у оцењивању наставника и сарадника.

Табеле и Прилози за стандард 11:

Табела 11.1 Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...)

Табела 11.2. Листа чланова Одбора за квалитет, ако постоји.

Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма.

- Извештај о самовредновању АФ 2012-15
- Извештај о самовредновању АФ 2015-18

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе.

Прилог 11.3. Правилник о уџбеницима на Установи.

Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).

Стандард 12. Студије на светском језику

Високошколска установа може организовати студијски програм на светском језику за сваку област и свако образовно-научно поље и образовно-уметничко поље ако поседује људске и материјалне ресурсе који омогућују да се наставни садржај може остварити у складу са стандардима.

Студијски програм основних академских студија - Архитектура предвиђен је за реализацију на Српском језику.

Стандард 13. Заједнички студијски програм

Под заједничким студијским програмом (ЗС-програм) подразумева се студијски програм за стицање свих облика заједничких диплома који организују и изводе више високошколских установа са статусом правног лица. Заједнички студијски програми воде стицању заједничке дипломе, двоструке (две) дипломе, или једне дипломе коју издаје установа одређена међусобним споразумом установа учесница.

Студијски програм основних академских студија - Архитектура није заједнички студијски програм.

Стандард 14. ИМТ (интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни) студијски програм

Под ИМТ студијским програмима подразумевају се интердисциплинарни, мултидисциплинарни и трансдисциплинарни студијски програми који обухватају материју из две или више области из истог или различитих поља. ИМТ студијски програми се могу организовати у оквиру студија сва три нивоа и обе врсте високог образовања.

Студијски програм Основних академских студија – Архитектура, у складу са специфичним карактером области Архитектура и као студијски програм усаглашен са међународним стандардима првог степена образовања архитектата, обухвата (сада као и у ранијим периодима) садржаје **из поља техничко-технолошких наука, друштвено хуманистичких наука и поља уметности**, у смислу садржаја, образовање архитектата увек је било мултидисциплинарно.

Архитектура је, као образовна област према прописима Републике Србије, до 2017. године, формално припадала искључиво пољу Техничко-технолошких наука, а од 20.12.2017. године (Службени гласник РС бр.114/17) и формално је заступљена у два поља:

- Научна, односно стручна области у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука - област Архитектура.

и

- Уметничка, односно стручна области у оквиру образовно-уметничког поља Уметности - област Архитектура.

У смислу Стандардом 14 прописаних критеријума, студијски програм Основних академских студија – Архитектура није ИМТ студијски програм.

Стандард 15: Студије на даљину

Студијски програм заснован на методама и технологијама образовања на даљину подржан је ресурсима који обезбеђују квалитетно извођење студијског програма.

Високошколска установа може организовати студијски програм на даљину за сваку област и свако образовно-научно и образовно-уметничко поље, ако наставни садржај, подржан расположивим ресурсима, може квалитетно усвојити кроз студије на даљину и ако се обезбеђује исти ниво знања дипломираних студената, иста ефикасност студирања и исти ранг (квалитет) дипломе као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма.

Студијски програм основних академских студија - Архитектура предвиђене су за реализацију у седишту установе и није предвиђен за реализацију на даљину.